

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt árakon vess fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-út 8.
Telefon-szám 164.

Felolós szerkesztő: FODOR KAROLY

Előfizetési árak:

Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Vidékire félévre 14 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Miről írjak

vezércikket, hogy a közérdeket szolgálhassam, hogy akadályba ne ütközsem? Száz- és százféle tilalomfa mered az újságíró elé. Minden gondolatot alaposan meg kell fontolni, mielőtt papírra veti vajjon nem-e ütközik hadiérdekbe, mert a szigorú cenzurát képvisező ügyészségnek az ökle mered felénk és attól kell tartanunk, hogy menten lesújt büntető keze. Annyi az ügyészség tiltó rendelkezése, hogy már nem vagyunk tisztában azzal, hogy egyáltalán lehet-e szabad-e valamiről írni? Ez a hivatalos gátolóját a vidéki újságírásnak, azután itt van egy másik.

Mi azt hisszük, hogy a köz érdekeit szolgáljuk, ha rámutatunk a tapasztalt hibákra, ha a bajok orvoslását sürgetjük — és ime, meggyőző bennünket valaki, hogy rossz szolgálatot teszünk, ha kifogásoljuk az elhanyagolt közéletet, a lezüllyedt piaci rendet, a lerongyolódott hajdukát, a tönkretett gyalogjárdákat, a járhatatlan közutakat, ha kifogásoljuk, hogy a törönvórárt sem tartják rendben, ha rámutatunk, hogy a legutolsó faluban is adhatnak hajlékot a színeseknek, csak mindünk van olyan nyomorúságos állapot, hogy már évek óta nem jöhet ide tisztességes szintársulat, ha a közigazgatás hiányaira rámutatunk, ha a közéletmezést bíráljuk. Mi minden hiba orvoslását sürgetjük, de hiába, ha vannak olyanok: intelligens uriember, akik nem azt látják, hogy mi a közérdeket akarjuk előmozdítani, hanem minden ténykedésünkben egyszerű rosszakaratú gáncoskodást látnak. Hát így igazán gondolkodni kell afféle, hogy mit is írjon az ember és hogy érdemes-e egyáltalán írni, akkor, amikor a közönség soraiból is akadnak, akik a mi igazán közérdekű munkánkban gáncoskodnak.

Az olasz offenzíva.

Budapest. (Hivatalos.) A veneci tartományban a csata tovább tart. Wurm báró vezérezredes hadserege számos helyen tért nyert. A déli szárny szívós küzdelemmel elérte a Frosetta-folyót. József főherceg a Montello területén sikereit kiépítette. Az olasz ellentámadásokat megghusítottuk. A három harci napon ezen a területen **73 ágyut** szállítottunk be, köztük sok nehéz ágyut. Az ellenség a Brenta mindkét oldalán ismétellen hiába rohant neki új állásainknak. Éppen olyan eredménytelen volt Assiagtól délre az angolok támadása. A foglyok száma 30,000-re emelkedett, a z-ákmányolt ágyuk száma 120, a nagyszámu áknavezők, gépfegyverek és egyéb hadianyagok még nincsenek megszámlálva. A vezérkar főnöke.

Bécs. A Neues Wiener Journal harctéri tudósírója jelenti, hogy az offenzíva második napján csapataink jelentékeny eredményt vívtak ki. Az olasz tartalék harcbavetésével próbálták megállítani offenzívánkat a Brentától nyugatra. A Piave elfoglalt középfolyásai az olasz harctér legnehezebb terepéhez tartoznak, amit az olaszok felszereltek a legjobb védelmi eszközökkel.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Az Assiagi fensikján, a Grappánál az ellenség június hó 15-én óriási veszteséget szenvedett. Most arra szorítkozik, hogy támadásaink elé akadályt gördítsen. Itt eddig 120 tisztet és 4600 főnyi legénységet fogtak el.

Tárgyalják az indemnitást.

Budapest. A képviselőház keddi ülésén megkezdtek az indemnitás tárgyalását Szász elnök megnyitotta az ülést és Barta Ödön ismertette a javaslatot. Bathány Tivadar volt az első szónok, aki kifogásolta, hogy a kormány még mindig az 1914 évi költségvetés alapján kéri az indemnitást. A német szövetség elmélyítése ellen foglalt állást, mert az szerinte megölné Magyarország iparát és mezőgazdaságát, mert a vámegegységbe belevonnák azokat az államokat, amelyek kivételre vannak berendezve. Felszólítja a kormányt, hogy nyilatkozzék ebben a kérdésben.

Paris védelme.

Genf. Paris védelmére komoly előkészületeket tesznek. Most építik ki a lövészarok-rendszert Paris megtámadása esetén sok millió katona fogja a francia fővárost védelmezni. Még pedig az optimista lapok is felszólítják a lakosságot, hogy azok csak maradjanak a fővárosban, akik foglalkozásuk miatt semmiesetre sem távozhatnak, mindanki, aki teheti, hagyja el Párist. A Victoir azt kívánja, hogy az aszonyokat és gyermekeket már most távolítsák el.

Bécs élelmezése.

Bécs. A hatóság által kiadott lisztjegyekre Bécsben most már csak fél adagot adnak. Nagy az élelcserés Bécsben, hogy se krumpit, se főzelék nincsen Weiskirchner bécsi polgármester felkereste Seidler osztrak miniszterelnököt, hogy intézkedjék, mert az élelmiszerhiány miatt nagyobb bajok lesznek. Az osztrak kormány táviratozott a magyar közéletmezési miniszternek, a bajor kormányának és a német vezérkar főnökének, hogy sürgősen segítsenek a bécsi élelmiszerhiányon.

Apponyi a főrendiház elnöke?

A 48-as alkotmánypártban felmerült az a gondolat, hogy a megüresedett főrendiházi elnöki tisztre Apponyi Albert grófot kérjék fel. Wekerle ezt az eszmét magáévá tette, de kijelentette, hogy a kérdésben előbb Apponyival kell tisztába jönni. Apponyit a terv rendkívül meglepte és a főrendiházi elnökséget nem vállalta.

Uj francia kormány.

Zürich. Briand és Bertov koalíciós kormányt alakítanak, amely esetben Clemenceau lemond.

Harapófogóba kerül az olasz hadsereg.

A Corriere della Sera megállapítja, hogy ellenségnek nem sikerült a meglepetés, mert a kémszolgálat révén az olaszok pontosan tudták, mikor és hol kezdődik a támadás. Az olasz hadvezetőség értesülése az volt, hogy az offenzíva hajnali három óra után öt perccel indult meg, kiadta tehát azt a parancsot, hogy a támadást meg kell előzni. Főképpen az asiagi fensikón, a Brenta két oldalán, a Grappa-tömbnél az olasz ütegek éjfélkor hatalmas tüzelésbe fogtak, nevezetesen az ellenség hátsó állásai ellen. Természetesen senki sem áltatta magát azzal a hiu reménnyel, hogy az offenzíva megghusul, de azt elérték, hogy a támadást megzavarták. Az osztrak-magyar ágyuk tüze hihetetlen erejű volt; ilyen heves-ségű még soha nem volt. Elhibázott dolog lenne az idő súlyos voltát félreismerni. A lap levelezője utal arra a kedvezőtlen helyzetre, amelyben az olasz hadsereg a hegység és a Piave között van, mert az ellenségnek módjában áll észak és kelet felől mint harapófogóval megfogni. Az olasz napilapok vezércikkjei visszatükrözik az ország óriási feszültségét.

A gabonarejtegetők jutalma.

Volt négy gabonarekvirálás, megjelent egy féltucat minis-teri rendelet, amely 6 havi elzárást és 2000 korona pénzbírságot helyezett kilátásba mind-azoknak, akik gabonakészle-tek nem jelentik be, avagy a rekvirálék elől elrejtik. És min-den a fenyegetés és minden ku-tatás sem tudta felszínre hozni a jól elrejtett készleteket, ame-lyeket a termelők elvermeltek és befalastak, amelyet a legna-gyobb leleményességgel rejt-ettek a derék termelők, az in-szeges nép, a gyakran nékülizé-sek között vértüket ontó hős ka-toniák elől.

A napokban aztán egy olyan hírrelmenny jelent meg a lapok-ban, amely egyenesen kigú-nyolja azokat szigorú rendelkez-eket és intézkedéseket, amelyek a gabonafőlösegek beszedgálta-tása és bejelentése érdekében tétettek. A kormány téteti kétség — a közlélemezési mi-niszter megbízásából, hogy kün-becsánatot kap minden gabona-rejtegető, hatályon kívül van minden büntető szemkező és aki akarja, elszedheti elrejtett készleteit és eladhatja igen jó árért a kormánynak.

A gabonaelvétel, falazás és enar veszőly között való dug-sors tehát nem volt hiábavető, mert büntetés helyett immár jutalmat kapnak, akik elég él-el-mesek voltak visszaéléseket kö-vetnei el. Szászországban, cipői, szövetet, érnát, dohányt kapnak az igen tisztelt termelők igen jutányos árért gabona élket ad-nak a maximális árért.

Csak az apró tolvajok lesznek ismét falakaszva. Akik egy pár kiló éllelmiszert adtak egy csempéztek, maximális áron felül, akik az ország egyik vé-géből a másikba utaztak, hogy egy kevés liszt, zsír, szalonna, habzsappan, paprika drága áron való beszerzésével akarták szük-re szabott adegaikat szaporítani vagy pláne egy kis haszonnal jutni. Ezek aligha kapnak ke-gyelmet, pláne jutalmat.

Mélyebbre menni ennek az egynek a bírálata, avagy követ-kezményeinek mérlegelésébe, a mai sajtóviszonyok között igen bajes, ámde, hogy ez a közve-kelésök megváltása és a rende-letek tisztolásra vezetne, azt hisszük, senki sem kérdeli.

A tény az, hogy most azok kacagunk, akik fátynak min-den rendelőre, mert ime juta-lomban részesülnek.

A hűtlen asszony és fogoly férj.

Véres esemény tartja igla-lomban a jámbor katymári la-kosságot. Szombaton déli órány orosz fogságból megjött férj huszonöt éves korára jutste el a férfi becsületét ejtett fölöt. Zelits Antal 23 ik gyaloges-résbeli katona, egyébként katymári földműves a napokban érkezett meg Momborba orosz fogságból. Onnan engedély nélkül hazalógott Katymárra. Az asszony: Jelaszty Pessarka Mária már a háboru folyamán elhagyta urát a most épen össze akartak békülni. Bent is jártak Bicsalmáson egy ügyvédnél a mikor onnan hazatértek, az asszony, aki kikapós manyesko hírében áll, nem akart az urával beszamolni. Az emiatt feldűbű-dött férj bieskát rántott huszon-négy késszurást ejtett felsődég.

Az asszony egész föléstente táteug késszurásokkal van tele. Életben maradásához nincs remény. A gyilkos férj a tett ek-követése után megcsókált, va-sárnap este azonban a bicsal-mási rendőrség elfogta. Ma szál-bíjak be a somberi katonai pa-rancsnoksághoz.

Zelits Antal ellen pár év előtt a szabaddai kir. törvényszék-ről folyt egy hámpur. A vád szerint anyosát Jelaszty Jovánát holtra verte. Bicsayittekok hia-nyában akkor felmentették.

A katymári tragédia — a maga vérességében — napiren-re tartja a háboru egyik leg-szomorubb problémáját, melyre lassanként elfogadott megoldás lesz a revolver, bieska és szeszonyhalál.

Szombaton

Károly-bakák

film-dráma 3 felv. Betétdalt énekli MÉSZÁROS SÁNDOR az Urániában.

HIREK.

Nagyszabású gyáralapításról

olvassuk a Pesti Napló köv-gasdasági rovatában. Arról be-szél a Pesti Napló bajai alkalmi tudósítója, hogy a Baja város tulajdonát képező vattagyár épü-letet megvette a kerületi szesz-fűző szövetkezet és oda nagy-szabású szeszfűzői, gyümöles-kenyerv és pótkávéggyárat létesít.

Nem tudjuk, kiknek az érdeke az ilyen tendenciáusan téves hirt elhelyezni a főváros sajtó-ban. Meglehet, hogy csak azért küldötték be, hogy egy érdekes hír jelenjék meg Bajáról, de vi-szonyt kétségtelen, hogy ezzel önkéntelen is rossz szolgálatot tett a hír beküldője a városnak

és jó szolgálatot a kerületi szesz-fűzőnek. Ha valaki idegen eddig reflektált is a gyár épülete, azt olvassa, hogy már lekészt, mert már elkelt és így a pálinkafűző, amely egyelőre, belátható időn belül nem is lesz más, mint pálinkafűző, mert hiszen a pol-gármester saját bevállása szerint is, csak nagy beruházások után lenne képes a szövetkezet messzebb menő terveit megvaló-sítani, teljesen versenytára nél-kül maradna. Nem tudjuk mire jó valótlau híreket terjesztenél. Hiszen a valóság az, hogy az eladás még nem történt meg és niles is biztosítva az eladásra a közzétűlés többeége, mert hi-szen az egész tervnek, olyan nagy ellenzőke van, hogy való-szinű, hogy a tanács javaslatát a többség el sem fogadja.

Eljegyzés. Wertheimer Ká-roly, a Kristály-palota igazgatója Budapest, eljegyzte Grauang Tounyka kisasszonyt, Grauang J. Lipót, bajai bankház tulajdo-nosának lányát. (Mindem külön értesítés helyett.)

Szalontay Ferke, a ki-váló nagy művésznek két napra, szombatra és vasárnapra eljön Bajára, hogy itt, a Központi szálloda kerthelyiségében elő-randú művés. csapatával előadást rendezzen. A kitűnő művész, akit a bajai közönség már rég mel g szeretettelbe foglalt, a leg-ujabb kabaréirodalom elsőrangu termékeit fogja nálunk bemu-tatni. Azt hisszük, sokkal job-ban ismeri a publikum Szalontay Ferikét, semhogy külön dícsérő szavakkal kellene őt bemutat-nunk. Csak annyit tartunk szük-ségesnek megjegyezni, hogy a kísérletében levő művészek hozzá méltók. Mindannyian elsőrendű szinpadok művészei.

Baján a nyolcadik ha-dikéicsőnnek minden előző hadikéicsőnél nagyobb lesz a sikere. A vérs. közönsége, de a kúrayék népe is nagy érdeklő-dést tanusit a hadikéicsőn iránt és tömegesen jegyez. Különösen élénk az érdeklődés a Bajai Kereskedelmi és Iparbankban, ahol már a felhívás kibocsátása előtt is több százszor koronás volt a jegyzés és nagy az ér-deklődés a Bajai Takarékpénz-tárnál, ahol szintén már nagy összegű előjegyzés van, de nem kisebb az érdeklődés a többi intézetben sem.

Lisztadót tervez a kormány. A pénzügyminis-teriumban — mint jelentik, — lisztadó bevezetését tervezik. Tudósítónk szerint ezzel kap-csolatban, valószínűleg, azt a tervet is megvalósítják, hogy az ország határain túl a nyers ga-bona kivitelét teljesen megtiltják és Ausztriába is csak lisztet lehet

szállítani. Minden méterméssa-list után az állam 3 koronás adót akar szedni, amely csak az érlés alkalmával válik esedé-kesé. Az új rend a hatalmassá fejlett magyar malomipar meg-erősödését jelentené. A fogyasztók szempontjából azonban ki-fogásolható ez a terv, mert a belföldi lisztfogyasztást is adó-val sújtaná, ami az anyagis kötségtelenül megdrágult gabo-nát, illetőleg lisztet még jobban megdrágítaná.

A cséplőgép-kezelők felmentése. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki a cséplőgép-kezelők és fűtők fel-mentése tárgyában és azóta os-tromolják is a felmentést igény-lők a katonai ügyosztályt. Most már lehet felmentést kérni a csépléshez, ámde ezt csak a cséplőgép-tulajdonos kérheti, aki bemutatni tartozik a gép könyvét, a felmentendő gépkészleli és fűtői bizonyítványát, valamint az illeto pentos címét, esetleg utolsó le-vélét, amelyben a címet közh.

Rosszak a közkutak a városban. A Flórián-utca-ból, a Madách Imre utcából a Harangláb-térről, Kőse-árvolyból, alvög több helyéről panaszos sorokat kapunk, hogy a köka-utak rosszak, nem lehet belőlük vizet huzni, arról nem is be-szélünk, hogy a népet nem sza-bad ivóviz nélkül hagyni, de arra is kell gondolni, hogy ha ezeken a vidéteken kitérne a tűz, képtelenség volna az oltási munkához hozzáfogni. Már csak tűzbiztonság szempontjából is gondoskodni kellene arról, hogy a kutak használhatók legyenek.

Károly-bakák szombaton az Urániában. Saha anyi re-gény-témát nem dobott filmre az élet, mint ma a háboru vá-gató eseményei kapcsolak. A Ká-roly-bakák című film is, melyet szombatra volt műsorára az Uránia, egy megrázó regény-téma feldolgozása. Nem katonai film, nem háborus beállású szenzációs gyűjteménye, hanem egy mélyen érző emberi szívek, szép magyar jellemek eszelekv-sének a megrágitése. A háboru, lövészárok, a véres ütközetek csak okok, alkalmak, melyek bele nyomulnak a szereplő emba-rek életfolyásába, hogy kivált-sák a lelki szegénynek, nemes-ségek csalekvő erejét. Korés-míros Nándor a „Károly-bakák“ eszedőnek neves írója, akinek Károly-bakák című könyvéhez a királyi sajtóközölg is előszót, alkalmaszta filmre a történetet, A darabban előterülő betétdalt Mészáros Sándor ur énekli.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. SPERN JÓZSEF.

Kiadó: CORYN NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Corvin“ Gyógygyomlási

gyorsművelőben. Műtész. királyi-ter. 8.

Eladó ház.

Szent Antal utca és Batthyány-
utca sarkán levő **nagy
lakóház** eladó. Bővebbet:
Béla, Király-utca 17. sz. alatt.

**50% szappant
takarít meg
ha mosásnál**

DOBIN

**mosóport
használni.**

Kapható:

Róna József

cégnél

(Grauug-féle ház.)

20-holdas birtok, 2-szobás
lakás tanyával, 16 hold
szántóföld, 4 hold szőlő
gyümölcsösrel

**eladó vagy
bérbeadó!**

Vasuti állomás, bajai szálló,
Szegedi-műnt, Tüski ur
szomszédságában. Értekez-
hetni lehet: Jókai Mór-utca
19. szám alatt.

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves faia-
kat és pincéket szárazzá lehet tenni

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan friss minőségben,
ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és ce-
ment-gyár

Baja. Telefon 111.

**Malomasztalosok kelendő díjazás mellett
azonnal felvétetnek: a Hengermalomnál.**

Éjjeli inspekciós

**június 24. reggeli 7 óráig
és vasárnap délután nyitva:**

**Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszertára.**

Allást keres

40 éves, nős, földmivesiskolát
végzett, a gazdaság minden
ágában jártas, mint őrszol-
gálatos felmentve bizonytalan
időre — október 1-re állást
keres. — Bővebbet: STETZ
ANDRÁS, Erzsébet királyné-
utca 35. szám. Baja.

Vasárnap, e hó 16-án a déli
órában

elveszett

egy drb szürke plüsch kocsi-
takaró, a képezde és majolika-
gyár között. A becsületes
megtaláló kéretik, 20 korona
jutalom ellenében, e lap
kiadóhivatalában átadni.

2 tehén

naponta 28 liter tejet ad
eladó!

Szent János: Kápolna-u. 8.

Házhoz szállítok kittäinő mi-
nőségű

akác-tűzifát

míg a készlet tart. Megren-
deléseket átvesz: Clüek Samu,
Kossuth Lajos-utca 15 szám.

„Corvin”-nyomda

**BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.**

**Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.**

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala

A BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Hirdetéseinek ára:

Házak, ingatlanok adásvétele, lakások bérbeadása, mindenféle adás-vétel és ehhez hasonló hirdetések:

10 szóig 6 korona — 20 szóig 8 korona. — 30 szóig 10 korona. — Ezentul 50 szóig 15 korona.

Családi értesítések:

Eljegyzési és házassági hír 15 korona. — (Minden külön értesítés helyett) ha hozzá van fűzve 20 korona.

Arverési hirdetmények és egyéb hivatalos hirdetések:

egy hasábig 40 korona — minden további megkezdett hasáb $\frac{1}{4}$ hasáb 20 korona.

Hivatalos hirdetéseknel ugyanez az árszabály.

Közgyűlési meghívó pénztintézetknél vagy egyéb részvénytársaságnál 60 korona.

Mérleg hirdetés: fél oldal 160 korona — egész oldal 300 korona — két oldal 500 korona.

Aru hirdetések:

Egész oldal 300 korona — egész hasáb 90 korona — fél hasáb 50 kor. — negyed hasáb 38 kor. — nyolcad hasáb 16 korona — Egy tizenhatod hasáb 9 korona.

22-én, szombaton Károly-bakák az Urániában.

Gőzfürdő-vizgyógyintézet Baja

Megnyilt a gőzfürdő vizgyógyintézete.

A vizgyógyászat árai:

Hideg vizkúra	15 drb.	50 kor.	Izspakúra (pöstyéni pakkolások teljes és részletes)	6 drb.	50 korona
Félfürdő	15 "	50 "		12 drb.	90 korona
"	1 "	4 "	Sósfürdő	6 drb.	30 kor.
Szénsavfürdő	12 "	90 "	Mindenféle gyógymasszázs	10 "	30 "

A vizgyógyintézetet a beteg kezelő orvosa, vagy pedig a vezető orvosok rendelése alapján lehet igénybe venni.

Dr. Pollermann Artur tiszti főorvos rendel: Szerdán és szombaton d. e. 11-12-ig a tiszti főorvosi hivatalban (Deák Ferenc u. 6 sz.)

Dr. Burtik Andor tiszti orvos helyettes a többi napokon d. u. 2-3-ig a lakásán (Toth Kálmán u. 12 sz.)

A felügyeletet a vizgyógyintézetbe felváltva mindkét orvos gyakorolja.